

משפחת הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל

אבר"ק פראג

תולדותם לבית אבותם

כל הפרטים הכתובים להלן, נשאבו ממקורות נאמנים, ממכתבים מקוריים, ומפנקסי הקהלות, ועוד. אולם שגיאות מי יבין, עם כל זאת בטח יהיה לתועלת לחוקרי קדמוניות, ובפרט ליוצאי חלציו של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. (אין זה רשימה מלאה מכל צאצאיו, רק אותם שמצאנו זכרונם בספרים, במצבות, ובכתב-יד).

כל השמות הרשומים להלן, מסומנים במספר, ובכל מקום אשר יוזכר שמותם שוב שנית, בתוך הרשימה, יודפס המספר בתוך חצאי עיגול, כדי להקל על הקורא.

(א) הרבנית ליבא בת הקצין ר' יעקב קא מבראד ואשת הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נפטרה י"ב שבת שנת תק"נ לפ"ק, ומנ"כ בפראג. דברי הספד אשר אמר עליה בעלה, נדפס בספרו אהבת ציון (דרוש ז'). נוסח מצבתה עם תמונת המצבה, להלן בעמוד ס"ט.

(ב) הג"ר שמואל סג"ל לנדא ראב"ד פראג בן הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נדפס ממנו שו"ת שיבת ציון, ובספר שו"ת נודע ביהודה מהר"ת נדפסו ממנו יותר משבעים תשובות. נפטר ע"ש"ק כ"ח תשרי תקצ"ה, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו ותמונת המצבה, להלן בעמוד ע'-ע"ג.

(ג) אשתו הרבנית הינדא בת הג"ר פייבש אבד"ק ליסא (בנו של הג"ר שמואל הילמן אבד"ק מיץ). החתונה התקיימה בעיר ברלין בשנת תק"ל. נפטרה ח' אב תקצ"ה, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה ותמונת המצבה, להלן בעמוד ע"ה.

(ד) מו"ה יוסף סג"ל לנדא מפראג בן הג"ר שמואל (ב). נפטר י"ב סיון תרי"ח, ומנ"כ בפראג. נקבר ע"ג אביו. נוסח מצבתו ותמונת המצבה, להלן בעמוד פ"ג.

(ה) מרת רבקה אשת ר' יוסף (ד). בת ר' וואלף הירש טויסיג מפראג. נפטרה כ"ב מנחם אב תקצ"ו.

(ו) ר' משה סג"ל לנדא מאומאן (במדינת אוקריינא) בן הג"ר שמואל (כ). נדפסו אליו תשובות מאת אביו הגר"ש, בשו"ת נוב"י מהר"ת חיו"ד סימן קצ"ה, קצ"ו, קצ"ז, ונזכר בחאהע"ז סימן ג"א. (כפי מה שכתוב בספר אהל רח"ל חלק א' עמוד 488, נתחבר באומאן לחברת משכילים, ל"ע). נפטר בקאנסטאנטינאגראד בש"ק י"ז סיון תרכ"ב.

(ז) מרת אסתר אשת ר' משה (ו). בת ר' נחמן נתן רפאפורט מאומאן.

(ח) מרת יראת בת הג"ר שמואל (ב). נפטרה ב' אייר תרי"ז, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד מ"ז.

(ט) מו"ה ליפמאן בן ר' יאקב אלטשוהל מפראג, בעלה של מרת יראת (ח). נפטר כ"ד טבת תרי"ז, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ז.

(י) יחזקאל בן הג"ר שמואל (ב). כנראה שמת בילדותו*.

(יא) בת ה' לו להג"ר שמואל (ב) בעיר יעמניץ, ושם בעלה מו"ה הירץ כ"ץ. נדפסה אליו תשובה בשו"ת שיבת ציון סימן ק"ט, ומוזכר בשו"ת נוב"י מהר"ת חיו"ד סימן ל"ז.

(יב) הב' שרגא פייבוש סג"ל לנדא בן ר' יוסף (ד). נפטר ז' אדר תר"ה, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ז.

(יג) מרת עלקא בת ר' יוסף (ד). נפטרה כ"א אלול תרכ"ח, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד מ"ז.

(יד) מו"ה דוד בן ר' העניך שטיין בעלה של מרת עלקא (יג). נפטר י"א מנחם אב תר"מ, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ז.

(טו) מרת שרל בת ר' יוסף (ד). נפטרה ה' אדר שני תרל"ה, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד מ"ח.

(* בספר שם עולם עה"ת (פיעטקוב תרפ"ט), בסוף הקדמת המעתיק והמסדר מוה"ר אברהם צבי הירשפרונג ז"ל מבאבוב, כותב כי הג"ר שמואל לנדא זצ"ל היה לו עוד בן ושמו יעקב. לא מצאנו זכרו בשום מקום, ואולי היה מקובל כן במשפחתו.

(טז) מו"ה ברוך בן ר' שמחה גרעטין בעלה של מרת שרל (טו). נפטר א' רחג השבועות תרל"ח, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ח.

(יז) מירל בת ר' יוסף (ד). נפטרה י"ז סיון תרל"ב, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד מ"ח.

(יח) פרומט בת ר' יוסף (ד). נפטרה י"ד אלול תרל"ב, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד מ"ח.

(יט) חי' שרה בת ר' משה (ו). נולדה באומאן בערך בשנת תק"ע. בעלה היה ר' צבי לעוויטאן מקאנסטאנטינאגראד.

(כ) מו"ה יחזקאל בן ר' ליפמן (ט). נפטר שושן פורים תרי"ז, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ח.

(כא) הג"ר יעקב המכונה יעקבקה סג"ל לנדא מבראד בן הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נולד בעיר יאמפלא בערך בשנת תק"י. כמה חידושי תורה ממנו נדפסו בתוך ספרי אביו. נפטר ב' אב תקפ"ב, ומנ"כ בבראד. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ט.

(כב) אשתו (בזוג"ר) הרבנית רחל בת הגאון ר' יצחק סג"ל הורוויץ אבר"ק אה"ו הנקרא ר' איציקל האמבורגר.

(כג) מרת רייצא בת הג"ר יעקבקה (כא) מזוג"ר.

(כד) הרב ר' אלעזר סג"ל לנדא מבראד בעלה של מרת רייצא (כג).

(כה) מרת ריזל בת ר' אלעזר (כד).

(כו) הרבנית רייצא בת הרבני הנגיד ר' ישכר בעריש יאליש ממעזיבון, אשת הג"ר יעקבקה (כא) בזוג"ש. נפטרה עשרה בטבת תקס"ג, ומנ"כ בבראד.

(כז) מו"ה יהודה סג"ל לנדא מבראד בן הג"ר יעקבקה (כא). נפטר ו' תשרי תר"ב, ומנ"כ בבראד.

(כח) מרת טריינא בת הג"ר שלמה ליפשיץ אבר"ק סלוצק, אשת ר' יהודה (כז).

(כט) מו"ה אברהם סג"ל לנדא בן הג"ר יעקב קא (כא). בשנת תקנ"ב נשא אשה בת הג"ר ישכר בער מווילנא.

(ל) מו"ה מאנים סג"ל לנדא בן ר' יהודה (כז).

(לא) מרת רבקה נעסיל בת הג"ר יעקב קא (כא). נפטרה ב' ניסן תקס"ו.

(לב) הרב ר' אברהם איציק סג"ל לנדא בן הג"ר חיים סג"ל לנדא אבד"ק פודקאמין. בעלה של מרת רבקה נעסיל (לא).

(לג) מרת זיסל בת הג"ר יעקב קא (כא).

(לד) מו"ה מרדכי בעלה של מרת זיסל (לג).

(לה) מרת ליבא מנדלבורג מוויטקוב בת הג"ר יעקב קא (כא).

(לו) הג"ר ישראל סג"ל לנדא מפראג בנו של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נולד בפראג תקי"ח. נדפס ממנו ספר חק לישראל על תרי"ג מצות (פראג תקנ"ח). נפטר א' דראש השנה תקצ"ז ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתו ותמונת המצבה להלן בעמוד ע"ז.

(לז) אשתו (בזוג"ר) הרבנית שפרינצא טויבא בת הגאבד"ק סטאשוב.

(לח) הג"ר אלעזר סג"ל לנדא אבד"ק בראד בן הג"ר ישראל (לו) מזוג"ר. נולד בשנת תקל"ח. נדפס ממנו ספר יד המלך על הרמב"ם (לבוב תק"ע-תקפ"ו). נפטר י"א תמוז תקצ"א, ומנ"כ בבראד.

(לט) הרבנית חי' הינדא בת ר' מרדכי יאריש מלבוב, אשת הג"ר אלעזר (לח).

(מ) הג"ר יהושע סג"ל לנדא אבד"ק עלקוש בנו של הג"ר ישראל (לו) מזוג"ר.

(מא) הרבנית סערל בת הגאון ר' ברוך בענדיט סג"ל דושניט אבד"ק ניימעגן במדינת האלאנדר*). אשת הג"ר ישראל (לו) בזוג"ש. נפטרה ב' ניסן תקס"ו.

(*) הג"ר ברוך בענדיט דושניט נפטר מ"ו אלול תקס"ג. אשתו הרבנית אסתר היתה בת הגאון ר' מאיר בומסלא (בן ר' אפרים פישל) ראבד"ק פראג שנפטר י"ז כסלו תק"ל. הרבנית אסתר, נולדה י"ט אייר תצ"ה, ונפטרה כ"ה אדר ראשון תקע"ח, ומנ"כ בעיר האג. אשתו של הג"ר מאיר בומסלא היתה הרבנית ייטל בת הגאון ר' יצחק.

דראש השנה תקצ"ד, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה ותמונת המצבה, להלן בעמוד ע"ז.

(מב) מו"ה משה סג"ל לנדא מפראג בן הג"ר ישראל (לו) מזוג"ש. נולד כ"ז טבת תקמ"ט. נדפס ממנו ספר מרפא לשון, מערכי לשון, מורה לצדקה, ועוד. היה מראשי הקהלה בפראג, והעמיד שם בית דפוס, אשר הדפיס בו הרבה ספרים, ובתוכם הש"ס המפואר עם הרבה תיקונים והוספות. נפטר ט"ו אייר תרי"ב. נוסח מצבתו להלן בעמוד מ"ט.

(מג) מרת רבקה בת ר' שלמה קוה מפראג, אשת ר' משה (מב). נפטרה כ"ז אדר א' תרי"ט, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד נ.

(מד) ליבא בת הג"ר ישראל (לו) מזוג"ש. נפטרה י"ז תשרי תק"ס, ומנ"כ בפראג.

(מה) ילד (אשר כנראה לא נקרא לו עדיין שם) בן הג"ר ישראל (לו) מזוג"ש. נפטר י"ז טבת תק"ס, ומנ"כ בפראג.

(מו) הרבנית פריידא בתו הבכירה של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל.

(מז) הגאון ר' יוסף אבד"ק פוזנא בעלה של הרבנית פריידא (מו). נולד בשנת תפ"ו בעיר זאלקאווא לאביו הג"ר משה פנחס אבד"ק סווירז. שימש כאב"ד בקהלות וויטקאב, סקאהל, יאברוב, ופוזנא. נדפס ממנו ספר זכרון שארית יוסף על הש"ס (קאלאמיא תרמ"ב). נפטר ה' אדר תקס"א, ומנ"כ בפוזנא. נוסח מצבתו להלן בעמוד נ.

(מח) הג"ר יהודה לנדא אבד"ק וולאדאוויא בן הג"ר יוסף (מז). נדפס ממנו ספר בית יהודה על שו"ע (לכוב תקצ"א).

(מט) הרב ר' פנחס לנדא מהוראדנא בן הג"ר יוסף (מז). נפטר כ"ט מנחם אב תקע"ח.

משה (בן ר' אנשיל) גינצבורג מבי דינא רבה דק"ק פראג שנסע סוף ימיו לאה"ק ונפטר עלי הדרך בעיר צידון ג' אדר ראשון תקי"ג, ושם מנ"כ. אשת הג"ר משה גינצבורג היתה הרבנית הינלה בת הגאון ר' שמואל קראקאווער מפראג.

(נ) הג"ר ישראל משה איסר לנדא אבד"ק פרעמישלאן בן הג"ר יוסף (מז).

(נא) מרת מרים בתו של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נפטרה כ"ז כסלו תקצ"ב, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה ותמונת המצבה, להלן בעמוד ע"ט.

(נב) הרב ר' יוסף שלמה זלמן פרעשבורג* בן ר' מאיר פרעשבורג מווינא, בעלה של מרת מרים (נא) בזוג"ר. שם אמו גאלדה. נולד בשנת תקט"ו, ונישואיו היו בשנת תקל"ד. נדפס ממנו ספר מנחת עני (פראג תק"מ), וספר מנחת עני חלק שני (פיורדא תקמ"ז).

(נג) מו"ה גבריאל איצק פרעשבורגער מפראג בן ר' זלמן (נב). נדפסו בו תשובות אליו בשו"ת נוב"י מהדו"ת, בחלק אהע"ז סי' ס"ז, ובחלק חו"מ סי' ס"א. גם נדפס ממנו ספר קטן הנקרא אסיפת חכמים עה"ת (פראג תר"ו).

(נד) מרת יטל בת ר' אפרים פיסלינג מפראג, אשת ר' גבריאל איצק (נג). נפטרה ו' תשרי תרי"ג, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד נ.

(נה) בן נולד לר' גבריאל איצק (נג), בחודש אדר תקמ"ז.

(נו) מרת ליבא בת ר' גבריאל איצק (נג), אשת ר' משה האק מפראג.

(נז) נפל נפטר אצל ר' גבריאל איצק (נג), ח' אדר שני תקס"ז.

(נח) מו"ה אהרן בער (ב"ר אפרים) וועהלע מפראג, בעלה של מרת מרים (נא) בזוג"ש.

(נט) מו"ה אפרים וועהלע בן ר' אהרן בער (נח). נדפס ממנו חידו"ת בשו"ת נוב"י מהדו"ת בסופו, וגם נזכר שם לשבח על עזרתו המרובה בעבודת ההעתקה והסידור של שו"ת נוב"י מהדו"ת.

(* הג"ר שלמה זלמן עמריך מביד"ר דק"ק פראג היה דודו. אביו ר' מאיר פר"ב היה אחי דודו של הגאון ר' ישעי' ברלין אבד"ק ברעסלויא. בשו"ת נוב"י מהדו"ת חאו"ח סי' קל"ה, מזכיר הג"ר יעקבא את גיסו המנוח ר' זלמן ז"ל. חותנו הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל מביא חידושייו בסוף ספרו צל"ח עמ"ס פסחים, ובסוף שו"ת נוב"י מהדו"ק. החבילה נתפרדה בחודש חשון תקמ"ז, ונתיישב בפיורדא.

(ס) מרת עלקא בתו של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נפטרה כ"ה אדר שני תקס"ז, ומנ"כ בפראג. (נפטרה בעת לדתה, ונפל מת עמה ל"ע). פטירתה נזכרה בשו"ת נוב"י מהר"ת חאה"צ סימן נ"א. נוסח מצבתה ותמונת המצבה, להלן בעמוד פ"א.

(סא) מו"ה יום טוב (ב"ר אפרים) וועהלי מפראג. בעלה של מרת עלקא (ס). מוזכר לשבח בסוף ספר צל"ח עמ"ס פסחים. נפטר ג' ניסן תקע"ח, ומנ"כ בפראג. (גם אביו הרב ר' אפרים וועהלי, נזכר בצל"ח עמ"ס פסחים בהשמטות שנדפסו אחר סוגית רחסגה"כ בר"ה ועתה).

(סב) מרת אסתר בת ר' יום טוב (נט). נפטרה ג' דחג הסוכות תר"י, ומנ"כ בפראג. נוסח מצבתה להלן בעמוד ג.

(סג) מו"ה יונה (ב"ר משה) פלאן מפראג, בעלה של מרת אסתר (ס).

(סד) מרת מירל בתו של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נפטרה ז' אב תקנ"ז, ומנ"כ בבראד.

(סה) הרב ר' יעקב סג"ל לנדא מבראד בן הג"ר חיים סג"ל לנדא אבד"ק פודקאמין, בעלה של מרת מירל (סד).

(סו) מרת יארית בתו של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. נפטרה י' ניסן תקל"ג, ומנ"כ בבראד.

(סז) בנו של הג"ר חיים אבד"ק פודקאמין, בעלה של מרת יארית (סו). — (הרה"ג ר' אברהם סג"ל אישינגא מרוקלא אמר השערה, שהיא היתה אשת הרב ר' יעקב (סה), ואחר פטירתה נשא את אחותה מרת מירל (סד), אבל לא מצאנו לדבריו שום מקור).

(סח) הגאון ר' יוסף סג"ל לנדא אבד"ק קלימנטוב, אחיו הגדול של הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל. — הן אמת שהג"ר יעקבא כותב ב„דברי ידידות“ הנדפס בראש שו"ת נודע ביהודא מהרורא תניינא, שאביו הגאון בעל נודע ביהודה היה בן יחיד לאביו, אבל בטח הכוונה שהיה „יחיד במינו“, כי אחיו הגדול

מוזכר בהדיא בשו"ת גודע ביהודה מהר"ת חאהע"ז סוף סימן נ"ד (ד"ה ועל דבר), שכותב שם בזה"ל: ואחי הגרול הרב הגרול מוה' יוסף ז"ל, הי' חתונתו עם בת הגאון אבד"ק אוסטרהא בחודש שבט חצי חודש, והוא נעשה בר מצוה אח"כ כ"ב אדר, עכ"ל. – בשנת תק"ד לא הי' עוד בין החיים, כי ראינו מכתב משנת תק"ד חתום בכת"י בתו: וייטוש בת הרב המאור הגרול מוהר"ר יוסף זצ"ל.

ברכת תודה להארמור מסטאלין שליט"א, אשר באוצר כתביו
שלו נמצאים מכתבים של משפחת הנודע ביהודה, ועל ידם נתבררו
כמה פרטים ברשימה זו.

נוסחי המצבות ממשפחת הגאון בעל גודע ביהודה זצוק"ל

שייך לעיל מספר (ח) ומספר (ט)

מנוחה שלימה לאיש שלום חפץ בצרקה הולך תמים הנכבד הנעלה כ"ה ליפמן בן המנוח הנעלה כהר"ר יאקב אלטשוהל זקן מח"ק גומלי חסדים, הלך בדרך כל הארץ, ביום כ"ד טבת תרי"ז לפ"ק. אבינו פתאום עזבתנו, בין יום ולילה נטשתנו, אתה ממרום שבתך שלח צרי לעצבינו, נחמה לתגיון לבנו, נפשך המתהלכת בשמים, תהי' צרורה בצרור החיים. – שם אמו מושקט.

ועל צדו, אשתו הצנועה המשכלת, מרת יראת, אחת מנשים צדקניות רח"ק גומלי חסדים, בת גדול ליהודים, הלא הוא הרב הגאון המפורסם מו"ה שמואל לגדא זצלה"ה רב"ד דקהלתנו. שבה אל בית אבי' ביום ב' אייר תרי"ז לפ"ק. אחרי מות אבינו, ציותה עלינו אמנו, בני שמעי לקולי, כי יבוא יומי, ואקץ מחלומי, בקבר בעלי תנוחי עצמותי, שם בשרי ינוח, ושבתה אנחת עיני ומורת רוחי. תנצב"ה. – שם אמה הינדל.

שייך לעיל מספר (יב)

עש"ק זי"ן אדר ראשון תר"ה לפ"ק

פ"נ הבחור החשוב ירא אלקים כ"ה שרגא המכונה פייבש בן הנעלה המרום כ"ה ליפמן אלטשוהל נכד הרב הגאון המפורסם מו"ה שמואל סג"ל לגדא רב"ד דקהלתנו. פאר הזמן בין אצילי הבחורים, ידע קונו ולא פנה אל רהבים, ידיו רב לו להלך במישרים, באהבה ביראה בתפלה ובמזמורים, שלם עם יוצרו וטוב לכל יצורים, עתה נשמתו הלך אל נשמת הטהורים. (השאר חסר).

שייך לעיל מספר (יג)

מנוחה שלמה

לאשה תמה וברה, לבעלה פאר ועטרה, לבנה יחידה אם יקרה, חטר מגזע תפארה, זאת האשה כשרה, הצנועה אהובה הישרה, מרת עלקא אשת הנכבד כ"ה דוד שטיין, בת התורני החכם השלם מו"ה יוסף בן לאותו צדיק הרב הגאון הגדול מו"ה שמואל לנדוי הלוי זצ"ל רב"ד דק"ק פראג, שבה לבית אבי' ביום כ"א אלול תרכ"ח.

עלי קבר הזה בוכים בעלה ובנה, לבם דוה ישאו עלי' נהי וקינה, קורר ילכו כי רבות אנחותם, הון יקר אבדו ערבה שמחתם, שם במרום כעת תמציא רוחה, טוב וחסד אשר עשית בחיך, ישלם לך עליון תושי' כפלים, יפתח לך אוצרו הטוב השמים, לר נשמתך יאיר כשמש בצהרים. תנצב"ה. — שם אמה רבקה.

שייך לעיל מספר (יד)

י"א אב תר"מ לפ"ק

ויפקד דוד, הלא זה דוד זקן ונשיא פנים איש משכיל ונבון דעת התורני המושלם הנעלה כהר"ר דוד ע"ה זקן דח"ק גומלי חסדים פה פראג בן המנוח הרבני המופלא מו"ה העניך שטיין זצ"ל מק"ק טעטין. וירא דוד את ד' מאהבה בכל לבבו, בצלו חסיד נפשו עדי על משכבו, שמר מצותיו וחוקיו בהשכל ודעת, ונטה אזניו תוכחת חיים לשמעת, אהבת אדם לאדם בלבבו הטוב קננה, ריע כאח לו הוקיר אנוש עלי אדמות, אהבתו לאשתו ולבנו עזה ונאמנה, עתה יקח שכר טוב בעולם הנשמות. — שם אמו אסתר.

שייך לעיל מספר (טז)

עש"ק ה' אדר שני תרל"ה לפ"ק

פה שמונה אשה אחת מח"ק נשים צדקניות הצנועה מרת שרל ע"ה בת המנוח התורני מו"ה יוסף סג"ל לנדוי ז"ל נין הגאון בעל נודע ביהודה זצ"ל אשת הנעלה כ"ה ברוך גרעטץ י"צ, בת גדולים בכל חקותי, יראת חטא רוח נדיבה נפש יקרה עטרת בעלה ותפארת בני, לכן ליום אחרון צחקה שרה שכרה הטוב מוכן לפני, תשבע שמחות עם אבותי. תנצב"ה. — שם אמה רבקה.

שייך לעיל מספר (טז)

יום ד' א' דשבועות תרל"ה לפ"ק

גם אחרי מותו נתאחד עם אשת נעוריו, הנעלה כ"ה ברוך בן המנוח הישיש כ"ה שמחה גרעטין ע"ה, ברוך שמר מצות יוצרו, תומו יגיד עליו יושרו, רחץ בנקיון כפיו ויהללו כל מכיריו, נח לבריות ונח לשמים, שכרו עתה בארץ החיים, תהי נשמתו צרורה בצרור החיים. שם אמו רילא.

שייך לעיל מספר (יז) ומספר (יח)

ציון לבנות ציון היקרות, בתולות ישרות, מאכות ישרים, מאוד יקרים, מרת מירל בת הרבני השלם מו"ה יוסף לנדויא עה"ש, מתה י"ז סיון תרל"ב לפ"ק.

אחרי' הלכה לעולמה אחותה הנאמנה, מרת פרומט, י"ד אלול בשנה ההוא, שבו אל אבותן, בחצי שנותן, ברמי ימיהן, הנאהבות ונעימות בחייהן, לא נפרדו אחרי מותן, שוכבות יחד מנוחה שלמה, עדי יקוצו ישיני ארמה, תעמודנה לחיי עולמים, בצל שדי תתלוננה בנעימים, עתה במרום שמים נשמותן צרורות בצרור החיים. – שם אמם רבקה.

שייך לעיל מספר (כ).

יום ד' שושן פורים ט"ו אדר תרי"ז לפ"ק

יום התוא יהי' חושך אל ידרשוהו א"ל בימים, כי אנוש חץ מות מר איש טוב מגזע הרמים, גבר חכם מורה חכמת המשפט כ"ה יחזקאל ע"ה כ"ץ נין ונכד להרב הגאון מו"ה יחזקאל לנדויא זצלה"ה אב"ד ור"מ דקהלתנו, בן המנוח הנעלה כ"ה ליפמן ע"ה אלמיוהל. עוברי בעמק הבכה סורי הגה אשת נעורים, על בעלה תקוננה על קבר משכן יריר ירדותי' תכבס בגדי אלמנותה ברמעותי', מרבית ביתו, אב רחמים מבכים, ועניי עמו ללבו הטוב מחכים, בן יכבד אב ואם מהוננו, עושה חסד באמת לא רק בלשונו, א"ל רחמים ישלם לו פעולת רצונו. – ושם אמו יראת.

שייך לעיל מספר (כא)

מצבת ארם שעמלו בחכמה ורעת וכשרון לפ"ק

מנוחת כבוד הרב הגדול המפורסם נזר ישורון פאר עמו חכם אמיתי יקר בדורו מו"ה יעקבא בהגאון רבן של כל בני הגולה מו"ה יחזקאל סג"ל לנדא זצ"ל אב"ד דק"ק פראג. תנצב"ה. נפטר בש"ק ב' מנחם אב תקפ"ב.

אך שוא לכם כותבי ציונים כי תפעילו עלות במקום גדולים לכתוב מפעלות איש גבר, אשר חצב לו מקום קבר, שם בשמי מרומים בין רבבות אלפי טהורים, שם במאזנים ערכו יפלוסו, ואתם שימו יד לפה, הסו.

שייך לעיל מספר (מב)

פ"נ הרב החכם השלם החוקר הנכבד מליץ ומשורר להלל, מחבר ספרי מערכי לשון ומרפא לשון ועוד כמה ספרים יקרים בלשון הקודש ובלשון אשכנזית, קצין עם אלוף וראש לעדתו שר ונשוא פנים איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתיצב שטאדט ראטה יועץ וחכם חרשים מו"ה משה הלוי לאנדווא ז"ל בן הרב המפורסם מו"ה ישראל בן להגאון מאור הגולה נודע ביהודה אדונינו מורינו ורבנו מו"ה יחזקאל הלוי לאנדווי ז"ל אב"ד פה פראג. נפטר בן ס"ד שנים יום ג' ט"ז אייר תרי"ב לפ"ק.

הלא תדעו כי נפל היום שר וגדול בישראל ובעמים, יום צר ומצוק נורא ואיום רב הפצע אין מזור וסמים, בכו בכה להולך בלי בנים, שארית לגיו אחרי חייתו אך אל רוחו נראו נצנים, לעד ינובו מעשי ידיהו, נהג הנשיאות ביד חזקה אך לא יבחד טובו לטובים, הרחיב בצר הסיר מועקה דכאי הרוח היו לקרובים, כח בו לעמוד בהיכל המלך לדרוש טוב לעמו ולעדתו, חסדו פרש על דל והלך נאסף בלא עת חשכה יפעתו, פה ינוח הגו מתליאתו, אך נפשו עוד בצרור החיים, חיבוריו יגידו תהילתו, בהם יעלה עד לשמים. ושם אמו סערל בת הרב הגאון המפורסם מו"ה בענדיט דושנית נ"ע אב"ד דק"ק ניימעגען במדינת האללאנדר.

שייך לעיל מספר (מג)

פ"ט הגבירה המשכלת מרת רבקה ע"ה בת המנוח הנכבד הנעלה כ"ה שלמה קוה אלמנה מבעלה חכם נודע ומנהיג העדה מו"ה משה סג"ל לאנדווי נ"ע, אליו היתה אהבתה נאמנה, בזאת הכינה כל הימים לדרך אל מות צידה. תהי נשמתה צרורה בצרור החיים. נפטרה ביום ד' כ"ז אדר הראשון תרי"ט לפ"ק. — שם אמה מלכה.

שייך לעיל מספר (מז)

פ"נ המפורסם הגאון והחסיד מורנו ורבנו מו"ה יוסף זצלה"ה אב"ד דק"ק פוזנא בהרב מו"ה פינחס זצ"ל, הלך לעולמו . . . בשנת תקס"א לפ"ק. תנצב"ה.

שייך לעיל מספר (נד)

פ"ט האשה יראת ד' היא תתהלל מרת יטל בת הקצין המפואר מו"ה אפרים פיסלינג ז"ל, והוא אשת הרב המופלג מו"ה גבריאל איצק ז"ל פרעסבורגער, אשת חיל עטרת בעלה, קמו בני' ויאשרוה. נפטרה ביום א' וי"ו תשרי תרי"ג לפ"ק. תהי נפשה צרורה בצרור החיים להחיות בתחי' בתוך שאר מתי עמך ישראל ברחמים אמן.

שייך לעיל מספר (סב)

יום ג' דחג הסוכות תר"י לפ"ק

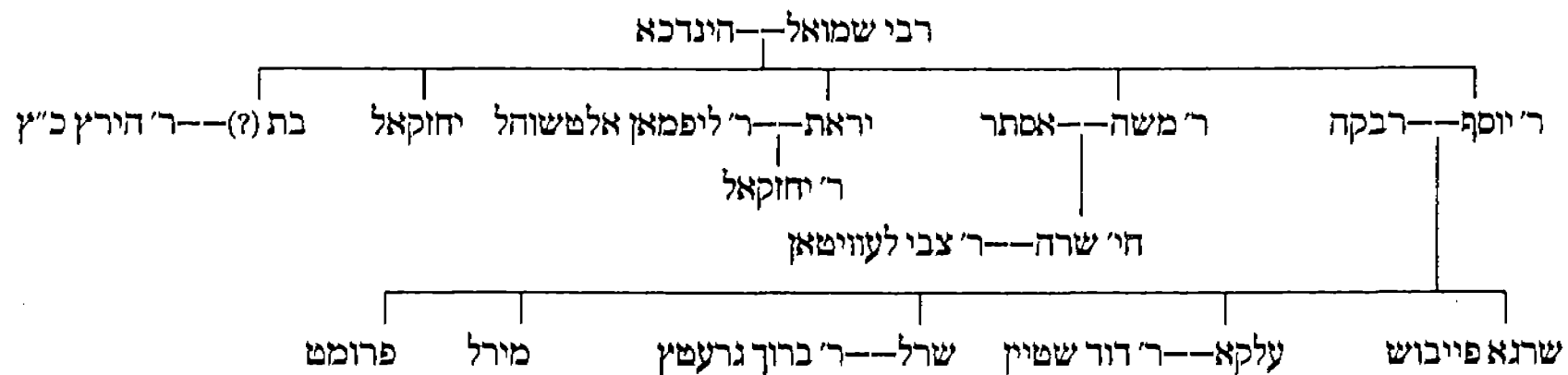
ספונה טמונה בחול, האשה מרת אסתר בת התורני האלוף מו"ה יום טוב זועהלי זצ"ל, נכר מצד אמה להגאון הגדול המפורסים מו"ה יחזקאל סג"ל לנדא זצלה"ה אב"ד דקהלתנו, אשת הנעלה כ"ה יונה ר' משה סלאן. ותהי אסתר נושאת כל טוב בירי', אשת חיל עטרת בעלה בימי חי', נוף מארזי לבנון ניכרת ממעשי', יריעו אראלי שחק לפני'. תנצב"ה. — שם אמה עלקה.

עין חיים משפחת הגאון בעל נודע ביהודה

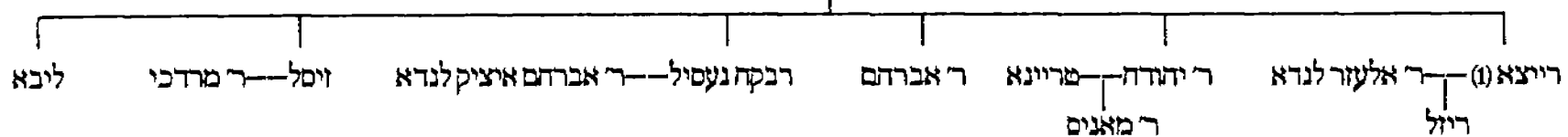

ענף א'

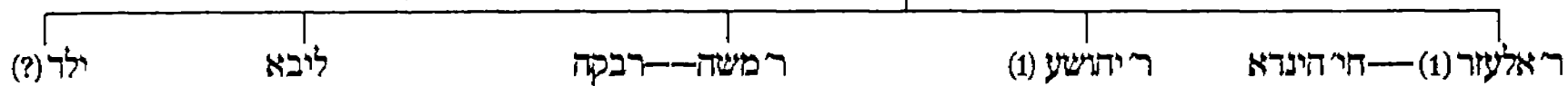
ענף ב'

רבי יעקב קא—רחל (1) רייצה

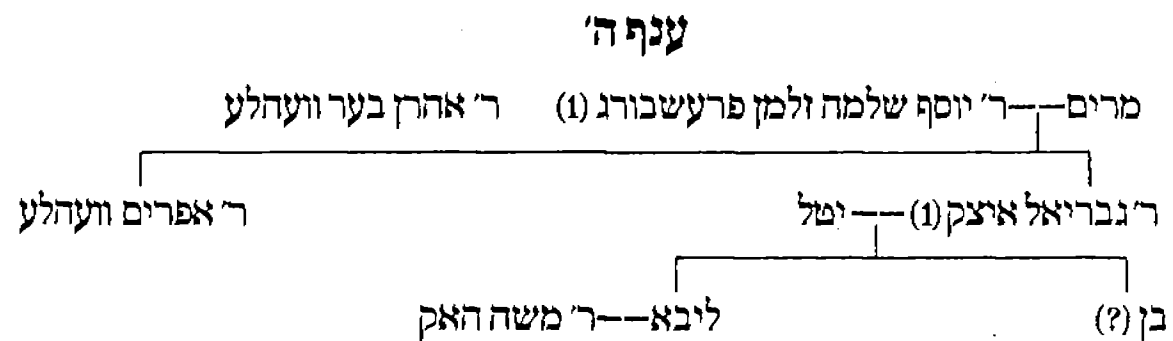
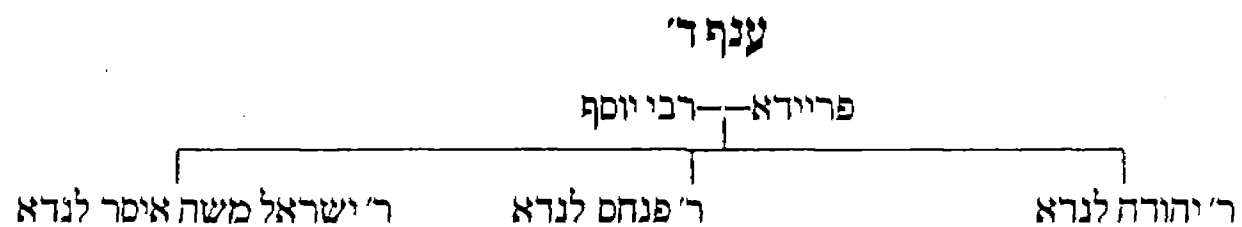

ענף ג'

רבי ישראל—שפרינצא מויבא (1) סערל

(1) = יומת ראשון

(1)=זיווג ראשון

ענף ד'

עלקא—ר' יום טוב וועהלי
אסתר—ר' יונה פלאן

ענף ז'

מירל—ר' יעקב סג"ל לנרא מבראד

ענף ח'

יארית—(?) בנו של חג"ר חיים אבד"ק פודקאמין